ZIARUL FINANCIAR AL ROMÂNIEI

JOI 24 IAN. 2008
[3629]
BURSA
COTIDIANUL OAMENILOR DE AFACERI
NR. 16 ANUL XVIII
12+8 PAG. 1,5 LEI

FONDAT ÎN 1990, ÎN SPRIJINUL BURSELOR ROMÂNEȘTI

SUPLIMENT DE ANUNȚURI

"ELBA" Timișoara va investi peste 30 milioane de euro pentru relocarea activității

pag. 8

Jean-Claude Trichet: Corecția burselor arată cum se pot răspândi problemele financiare

pag. 10

Viața trebuie trăită privind înainte, dar nu poate fi înțeleasă decât privind înapoi.

Soren Kierkegaard

Modernizarea stațiunii Moneasa va fi gata în aprilie

pag. 12

BANCA TRANSILVANIA BT

SUPLIMENT ZILNIC Anunțuri de mică publicitate

ZIARUL BURSA ESTE CENZURAT PRIN JUSTIȚIE

Despre anumite companii PROHIBIT îi este ziarului "BURSA" să publice informații

ALERT

PAGINA 3 – PIAȚA DE CAPITAL:
- "Centrofarm", pierdere de 2 milioane de lei
- "Construcții Feroviare Moldova" Iași își propune un profit de 500.000 lei
- Dragoș Simion a devenit președintele "Flamingo International"
- Memorandum între "Transgaz" și Mol pentru finalizarea conductei de interconectare Arad-Szeged

PAGINA 6 – BĂNCI:
- Aprobarea Normei privind transferul participanților între fondurile de pensii administrate privat

PAGINA 7 – SOCIETĂȚI EMITENTE:
- 80% din producția "Bucovina Tex", după modelul clientului
- Prețul mediu lunar de tranzacționare al acțiunilor COMCM a crescut de peste 6 ori

PAGINA 8 – VITRINA FIRMELOR:
- INAR Brașov ar putea deveni proiect imobiliar
- "Nitramonia" Făgăraș reangajează personal
- "Curiero" — cifră de afaceri de 15 milioane de euro, cu 85% mai mare decat în 2006
- "Cushman & Wakefield Activ Consulting" vrea o cifră de afaceri de opt milioane de euro

PAGINA 9 – PIEȚE DE MĂRFURI:
- România trebuie să asigure aproape un sfert din consumul de electricitate din surse regenerabile
- „Complexul Craiova" tot nu reușește să vândă energie pe PCCB
- Suntem avantajați de noul pachet energetic și de mediu al CE
- Executivul vrea să absoarbă riscurile evoluției internaționale a prețurilor la energie

PAGINA 10 – LUMEA FINANCIARĂ:
- Warren Buffett a preluat 3% din "Swiss Reinsurance"
- "Gaz de France" și-a redresat vânzările

PAGINA 11 – AFACERI:
- "Coface" a menținut ratingul de țară al României la "A4-"

PAGINA 12 – BURSA CONSTRUCȚIILOR:
- Buget de 120 milioane de euro pentru Consiliul Județean Timiș
- Licitație pentru concesionarea proiectului „Arena București"

EDITORIAL

Deși mulți s-au grăbit să se alarmeze, mini-crahul de luni nu este semnul prăbușirii financiare. Dar semne serioase de întrebare persistă. Intervenția Rezervei Federale americane a încetinit tendința de cădere a titlurilor tranzacționate, dar nu poate interveni asupra cauzelor. Ori, acestea erau cunoscute de ceva vreme. În primul rând, criza creditelor ipotecare cu risc din Statele Unite. Actuala criză își are originea în aventurismul celor ce au vândut, fără niciun scrupul, visul american.

Citiți, în pagina 2, articolul intitulat "Criza unui model economic?", semnat de Cristian Pîrvulescu.

EVOLUTII FINANCIARE

VALOAREA TITLURILOR LA FONDURILE MUTUALE (24.01.)

Pionner Europa Obligațiuni	38,3315 RON
BCR Clasic	17,43 RON
Fortuna Gold	14,59 RON
Orizont	15,08 RON
Tezaur	52,58 RON
Stabilo	7,7474 RON
Vanguard Protector (23.01.)	24,1891 RON
BCR Obligațiuni	10,15 RON
BCR Europa Conservator	10134,16 RON
F.D.I. Investica Altius	4,8741 RON
BT Maxim	14,08 RON
BT Index	9,84 RON
FON (23.01.)	55,6718 RON
Intercapital	7,87 RON
Napoca	0,8711 RON
Omninvest	12,25 RON
Active Dinamic	19,9244 RON
KD Maximus	17,6502 RON
BCR Expert	99,22 RON
FDI Star Next	6,03 RON
BCR Europa Avansat	10076,11 RON
FCEx	6,55 RON
BCR Dinamic	22,6 RON
Capital Plus	10,78 RON
Fortuna Classic	8,03 RON
Integro	4,2588 RON
FMT	42,9873 RON
BT Clasic	12,76 RON
Concerto	112,2 RON
FDI Bancpost Active Balanced	10,4471 RON
FDI Star Focus	5,61 RON
KD Optimus	10,0788 RON
BCR Europa Mid	10073,06 RON
Simfonia 1	22,68 RON
FDI Bancpost Plus	11,2206 RON
BCR Monetar	10,19 RON

CELE MAI MARI DOBÂNZI	(%p.a.)
La vedere: B. Romaneasca	0,75%
1 lună: Carpatica, Libra Bank	7,25%
3 luni: B. Transilvania, Libra Bank	7,50%
6 luni: Libra Bank	7,75%
9 luni: B. Românească	7,80%
12 luni: Libra Bank	8,10%
(la depozite în lei ale persoanelor fizice)	
Salariul mediu brut/economie (nov.):	1522 RON
Dobânda de referință BNR (ian.):	7,5%/an
Dobânda de politică monetară:	8,0%/an

INDICELE OFICIAL AL BVB (23.01.2008)	
BET: 7.425,53	↘ -1,84%
BET-C: 5.149,79	↘ -1,17%
BET-FI: 58.426,75	↘ -3,24%
ROTX: 16.474,98	↘ -1,56%

BNR: CURSUL OFICIAL (23.01.2008)	
Euro+	↗ 2,7635 RON
Dolar	↗ 2,5811 RON

CEL MAI BUN CURS LA CASELE DE SCHIMB DIN BUCUREȘTI (23.01.2008)	
Dolar	
C – Picus	2,57 RON
V – Picus	2,64 RON
EURO	
C – Picus	3,76 RON
V – Maan	3,80 RON

RATA LUNARĂ A INFLAȚIEI dec. 2007 0,64%

Pariul pe leu

(Interviu cu domnul Mugur Isărescu, guvernatorul Băncii Naționale a României)

● Paritatea de 3,3 lei/euro

Un interviu cu Guvernatorul Băncii Naționale, în acest moment, era extrem de necesar cititorilor noștri – oamenii de afaceri –, iar domnul Mugur Isărescu a avut amabilitatea și a alocat timp în mod generos ca să ni-l acorde.
Dobânzile, cursul valutar, inflația sunt subiectele principale în afaceri, la începutul de an, când se pun în aplicare bugetele și planurile de afaceri. Dar, acum, în ianuarie 2008, în această perioadă de inflexiune în integrarea noastră europeană, indicatorii noștri au suportat mutații care au îngrijorat, pe fondul expansiunii crizei mondiale generate de piața imobiliară americană.
De aceea, răspunsurile Guvernatorului Mugur Isărescu la întrebările ziarului "BURSA" – de fapt, interogații ale cititorilor noștri – sunt cu atât mai potrivite nevoilor momentului.
Interviul este amplu. Îl vom publica în cel puțin trei episoade succesive.
Subiectul episodului de astăzi este încrederea în moneda națională – "Pariul pe leu".
Episodul de mâine va relata răspunsurile Guvernatorului în subiectul inflației.
Nu rateți ziarul "BURSA" de mâine!

Reporter: Domnule Guvernator, mai pariați pe leu?

Mugur Isărescu: Bineînțeles că mizez pe leu. Fiindcă oricine păstrează (economisește) lei ori face împrumuturi în monedă națională este ferit de riscul valutar. Voi face însă și alte două precizări, întrucât nu aș dori să mai apară neînțelegeri.

Prima. Când m-am referit la economisirea în lei, am avut în vedere perioade relativ mai îndelungate de timp și nu „pariuri" de tipul "cine a avut euro în primele 14 zile ale anului, ar fi câștigat". Recomandarea "economisiți în lei" datează de câțiva ani și este evident că cine a urmat-o a câștigat. Calculul trebuie deci să fie făcut pe perioade mai îndelungate și nu pe perioade scurte, aproximate după cum ți-ar conveni ca să critici sau să nu critici…

> Mizez în continuare pe leu. Fiindcă oricine păstrează (economisește) lei ori face împrumuturi în monedă națională este ferit de riscul valutar.

A doua precizare se referă la faptul că eu m-am adresat celor care realizează venituri în monedă națională, adică celei mai mari părți a românilor. Cine se joacă de pe o monedă pe alta își asumă riscuri și intră în „sistemul de loterie" ale cărui rezultate sunt incerte. În plus, nu pot să fie omise costurile de tranzacționare (schimbul valutar, transferul de la o bancă la alta, spargerea depozitelor etc.) care sunt mari. Cum nu poate fi omisă nici dificultatea de a prognoza cursul de schimb. Aceasta remarcă se află, aici, la locul ei; dacă ea n-ar fi potrivită, atunci s-ar apuca de arbitraj valutar foarte multă lume. Și este clar că nu poți să faci arbitraj decât atunci când ai sume foarte mari.

De foarte multă vreme, BNR avertizează asupra riscului valutar și asupra faptului că atât la economisire, cât și (mai ales) la creditare, cine intră într-un asemenea joc își asumă riscuri. Împrumuturile sau economisirea în valută constituie libertăți cerute și date cetățenilor României după '90. M-ar durea dacă astfel de libertăți, pe care BNR le-a susținut cu înverșunare, s-ar întoarce, acum, împotriva noastră, ca reproș.

Reporter: Totuși, ați repetat în mai multe rânduri sfatul "Economisiți în lei!" La nivelul de acum al cursului, depozitele în euro sunt mult mai rentabile. Mai este valabil sfatul dumneavoastră?

Mugur Isărescu: Este valabil, dar cu precizările anterioare. Dobânzile în lei sunt substanțial mai mari decât la euro. Întrebarea dumneavoastră pleacă însă, cred eu, de la o neînțelegere. Am constatat, din reacțiile presei, că s-ar fi înțeles că "economisiți în lei" ar fi echivalent cu ideea că leul ar putea avea un curs în creștere continuă în termeni nominali. Nici eu și nici altcineva de la banca centrală nu am afirmat vreodată acest lucru, căci ar fi însemnat ca BNR să susțină un lucru total nerealist și anume că, în câțiva ani, leul să ajungă egal cu un euro ori chiar să-l depășească. Dimpotrivă, noi am avertizat asupra volatilității și variațiilor de curs, care uneori pot fi excesive. De mai multe ori, fără a face prognoze de curs, am arătat comportamentul cursului în țările care au intrat în UE înaintea noastră - coroana cehă, coroana slovacă, forintul, zlotul polonez. Și am spus că există cicluri de 2-3 ani de suișuri și coborâșuri, până când lucrurile se vor așeza la un nivel de echilibru. Dacă cineva a gândit că a miza pe leu înseamnă de fapt a miza pe o evoluție de permanentă apreciere nominală a leului a înțeles greșit.

> De foarte multă vreme, BNR avertizează asupra riscului valutar și asupra faptului că atât la economisire, cât și (mai ales) la creditare, cine intră într-un asemenea joc își asumă riscuri.

Mai mult decât atât. BNR a subliniat în repetate rânduri că, atunci când vorbește despre aprecierea leului, are în vedere „aprecierea reală" a cursului. Aprecierea reală înseamnă evoluția cursului corectată cu diferențialul de inflație. Atâta vreme cât avem în România o inflație mai mare decât în zona euro, chiar dacă cursul nominal este stabil, neschimbat, tot aveam o apreciere reală. Aprecierea reală poate să coexiste cu o mișcare ciclică: cicluri de 2-3 ani de apreciere, urmate de depreciere și iarăși apreciere, până când lucrurile se așezează la nivel de echilibru. Dacă nu ar fi așa, problema cursului de echilibru nu ar mai exista și nu ar mai fi nevoie de un timp îndelungat de așteptare înainte de trecerea la euro.

> În general, cu toate că avem cursuri flexibile și flexibilitatea cursului este necesară în contextul liberalizării contului de capital, nu agreăm variațiile mari de curs.

Reporter: Cursul a depășit pragul de 3,7 lei pentru un euro la începutul acestui an. Agreați acest nivel?

Mugur Isărescu: Într-o lume globalizată — realitate la care se adaugă și liberalizarea contului de capital — suntem, categoric, expuși șocurilor externe. Economia mondială trece printr-o perioadă de turbulențe. Chiar dacă impactul crizei creditelor subprime din Statele Unite nu îl văd direct în România, se poate observa deja impactul indirect: s-a schimbat sentimentul investitorilor față de România; rapoartele de țară și ratingurile României au căpătat o colorătură uneori pronunțat pesimistă.

MAKE,
Ancuța Stanciu,
Andreea Arcereanu

(continuare în pagina 11)

Recesiunea mondială – în centrul atenției Forumului Economic de la Davos

Forumul Economic Mondial, care și-a deschis lucrările anuale ieri, la Davos (Elveția), are în centrul atenției situația fragilă a economiei mondiale, respectiv problemele de pe piețele financiare.

În deschiderea manifestării, unii participanți au lansat ideea recesiunii globale, generată de așteptata recesiune economică a Statelor Unite. Astfel, a apărut întrebarea: "Dacă America strănută, întreaga lume trebuie să răcească"?

Nouriel Roubini, profesor de economie la Universitatea din New York, a precizat: "SUA nu strănută doar și nu are numai o răceală, ci o pneumonie prelungită".

La rândul său, Kenneth Rogoff, economist la Universitatea din Harvard, a afirmat că "ne confruntăm cu o criză financiară serioasă, cu repercusiuni globale". În opinia sa, Statele Unite vor fi "foarte norocoase" dacă economia lor va reuși să crească, chiar și într-un ritm foarte încet.

Așadar, recesiunea mondială reprezintă principala îngrijorare a participanților la formulul de la Davos, fie că aceștia sunt investitori, academicieni ori șefi de stat.

"Cea mai mare îngrijorare a directorilor de companii este recesiunea economică", a declarat directorul executiv al "PricewaterhouseCoopers", Samuel DiPiazza. Potrivit unui sondaj realizat de "PricewaterhouseCoopers" în perioada septembrie — noiembrie 2007, directorii de companii sunt interesați de fuziuni și achiziții la nivel internațional numai în proporție de 38%, față de 47% în anul precedent.

Alina Vasiescu

BERD

România, țintă a atacurilor speculative în 2008

Creșterea deficitului de cont curent și volumul semnificativ al creditelor au transformat România într-o țintă a atacurilor speculative. Acestea și-au mutat aria de activitate din regiunea baltică, ajungând, de asemenea, în Bulgaria și Serbia, însă faptul că leul are cursul flotant, le-a făcut calea mult mai ușoară investitorilor speculativi.

Erik Berglof, economist șef în cadrul Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), a subliniat faptul că aceste atacuri speculative sunt consecințe imediate ale crizei creditelor, iar creșterea costului capitalului împrumutat va aduce o încetinire a creșterii economice din regiune.

Cristina Alexandru

(continuare în pagina 11)

AGRICULTORII AVERTIZEAZĂ:

Alimentele s-ar putea scumpi cu 40% în primăvară

Venirea primăverii ne va aduce scumpiri în lanț la principalele produse alimentare. Reprezentanții agricultorilor susțin că, în primul trimestru al anului curent, pâinea se va scumpi cu 40%, legumele și fructele cu 30%, laptele cu 20% iar carnea de porc cu 15%.

Producătorii agricoli ridică neputincioși din umeri și arată cu degetul spre instituțiile statului, care, sunt, în opinia lor, vinovate de impunerea unor tarife exorbitante la utilități și de încurajarea excesivă a importurilor.

Ștefan Nicolae, președintele sindicatului Agrostar, a declarat: "Deprecierea monedei naționale, creșterea inflației, prețul motorinei și posibila majorare a prețului la gaze, cu 10%, va genera o scumpire în lanț a produselor alimentare, care, paradoxal sunt din ce în ce mai proaste din punct de vedere calitativ. Din pricina importurilor masive de produse alimentare, țara noastră a ajuns groapa de gunoi a Europei. În această situație, instituțiile statului sunt vinovate de genocid asupra securității alimentare a populației".

Potrivit liderului de sindicat, creșterea cu 40% a prețului pâinii va fi determinată de epuizarea rezervelor de stat de grâu, care se va produce, cel mai probabil, în intervalul martie - aprilie.

Ștefan Nicolae a explicat: "Am solicitat instituțiilor statului lămuriri în privința stocului public de intervenție. Știm că acesta se va termina în scurt timp și mai știm că vom fi obligați să importăm, dacă vom avea de unde, grâu la un preț de 280 de euro pe tonă. În aceste condiții, când nu știm dacă vom mai avea pâine peste câteva luni, în lunile octombrie și noiembrie ale anului trecut s-au exportat 220.000 de tone de grâu! Este neverosimil ceea ce se întâmplă și ne mai întrebăm de ce cresc prețurile la pâine!".

La toate acestea se adaugă, potrivit sindicaliștilor, prețul exorbitant al motorinei, de 3,8 lei pe litru, o accliă de 220% la acest combustibil și valoarea disproporționată a subvențiilor, care nu este corelată cu inflația și cu politicile fiscale.

În privința prețului laptelui, Costel Caraș, președintele Sindicatului Crescătorilor de Taurine este de părere că scumpirile vor fi influențate, de marii operatori de retail.

Cătălin Deacu

(continuare în pagina 11)